

Komentář k výsledkům finančních kontrol a účinnosti vnitřního kontrolního systému orgánu veřejné správy za rok 2003

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy v oblasti vlastního hospodaření včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému zahrnuje

1. Zhodnocení vnitřního kontrolního systému, jeho přiměřenosti a účinnosti pro zajištění hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy,

Pokyn ředitele krajského úřadu k zavedení vnitřního kontrolního systému, vydaný v polovině roku 2002, definoval způsob jeho zabezpečení jak pro úroveň krajského úřadu, tak i pro úroveň příspěvkových organizací. V příloze tohoto pokynu ředitel krajského úřadu dále určil příspěvkové organizace, u kterých bude interní audit nahrazen veřejnosprávní kontrolou.

Tímto pokynem definoval cíle budování vnitřního kontrolního systému, určil hlavní kontrolní činnost a stanovil odpovědnost všem vedoucím zaměstnancům za jejich aplikaci v praxi, stanovil úkoly jak pro samostatný útvar kontroly, tak zde vymezil postavení a úkoly útvaru interního auditu. Dále zde uložil povinnost všem vedoucím pracovníkům krajského úřadu a ředitelům příspěvkových organizací seznámit s tímto pokynem všechny jim podřízené zaměstnance.

Samostatnou směrnicí dále ředitel krajského úřadu upravil postup při výkonu veřejnosprávní kontroly na místě u příspěvkových organizací a příjemců veřejné finanční podpory.

V návaznosti na výše uvedené vnitřní organizační normy byla vydána aktualizovaná Směrnice ředitele krajského úřadu k oběhu účetních dokladů, která upravuje pravidla oběhu účetních dokladů, základní pravidla pro evidenci majetku kraje a pravidla pro nakládání s tímto majetkem. Směrnice dále vymezila pro jednotlivé operace závazné postupy a stanovila kdo a kdy bude příkazcem, správcem rozpočtu a hlavním účetním.

Formou metodických pokynů jednotlivých odborů krajského úřadu pak byla stanovena pravidla závazná pro příspěvkové organizace v oblastech jako je:

- způsob předkládání návrhu na rozpočet
- metodika k zavedení vnitřního kontrolního systému uvnitř příspěvkové organizace
- obecná pravidla pro předkládání žádostí
- úprava postupů a průběhu při realizaci výběrového řízení

V souvislosti s novelou zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole a zákona 129/2000 Sb., o krajích rozhodla Rada kraje dne 12.6.2003 svým usnesením o nahrazení funkce útvaru interního auditu výkonem veřejnosprávní kontroly ve všech příspěvkových organizacích kraje s výjimkou tří nemocnic a Krajské správy a údržby silnic.

Lze konstatovat, že zavedení systému finanční kontroly v územně samosprávném celku Karlovarský kraj proběhlo v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a byl vybudován přiměřený a účinný systém finanční kontroly, který zajišťuje hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

2. Výsledky řídících kontrol podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2 k vyhlášce),

Řídící kontrola byly zajišťovaná odpovědnými vedoucími zaměstnanci nebo pověřenými zaměstnanci jako součást systému finančního řízení. V průběhu roku 2003 byly postupně upravovány vnitřní organizační normy - řády, směrnice, pokyny a předpisy k uplatňování výkonu řídící kontroly. Organizační řád úřadu stanovuje odpovědnosti, pravomoci i povinnosti vedoucích pracovníků pověřených k nakládání s veřejnými prostředky. V návaznosti na to byly upraveny i pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců.

Odpovědní zaměstnanci jednotlivých odborů pak prováděli řídící předběžné, průběžné a následné kontroly činností a operací. Řídící kontrola přinesla větší přehled o prováděných operacích. Sledování přípravy operací v rámci předběžné kontroly vedlo v některých případech k zastavení předpokládaných výdajů a přehodnocení nezbytnosti požadavků. V rámci předběžné a průběžné řídící kontroly byly zjištěny méně závažné nedostatky, k jejichž odstranění byla operativně přijímána nápravná opatření. U zjištěných škod byly zkoumány příčiny jejich vzniku a vyvozována odpovědnost.

3. Výsledky interního auditu podle § 28 až 31 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3 k vyhlášce),

Činnost oddělení interního auditu byla organizována podle Plánu interních auditů na období roku 2003, který byl schválen ředitelem krajského úřadu a vycházel z plánovaných akcí Střednědobého plánu interních auditů pro období roku 2002 do roku 2004. Roční plán oddělení interního auditu byl, na základě průběžného hodnocení rizik, v průběhu roku 2003 ředitelem krajského úřadu doplněn o 4 mimořádné audity.

Plán provedení interních auditů v r. 2003 byl splněn takto:

plánované interní audity 2003	9	skutečně provedeno	6
operativně zařazené interní audity (mimo plán)	0	skutečně provedeno	4
Celkem plánováno provedení interních auditů	9	skutečně provedeno	10

Z provedených auditů vyplynuly nedostatky, k jejichž nápravě byla vedoucím věcně příslušných odborů doporučena konkrétní opatření. Přijetí opatření na úrovni věcně příslušných odborů předešlo opakování nedostatků, které mohly negativně ovlivňovat činnost krajského úřadu a představovat tak riziko snížení finanční a organizační výkonnosti.

Provádění vnitřních auditů v roce 2003 se soustředilo na tyto vybrané oblasti:

- a) oblast efektivnosti pořizování a spotřeby kancelářského materiálu a hospodárnosti při vynakládání finančních prostředků na pořízení osobních ochranných předmětů a jiného materiálu. Byla přijata 3 opatření k nápravě zjištěného stavu.
- b) prověření stavu a vymáhání pohledávek. 2 opatření.
- c) prověření postupu při inventarizaci majetku a závazků. 3 opatření.
- d) prověření postupu při zpracovávání podkladových materiálů do orgánů kraje. 4 opatření.
- e) plnění opatření z auditu hospodaření za r. 2002. Externí auditor nenavrhl krajskému úřadu žádná opatření k nápravě. 0 opatření.
- f) prověření správnosti nastavení platů ředitelům příspěvkových organizací a systému vedení této mzdové agendy. 8 opatření
- g) prověření systému uzavírání smluv na odboru kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu. 5 opatření.
- h) prověrka efektivity autoprovozu Krajského úřadu KK. 3 opatření
- i) prověrka postupu odboru dopravy a silničního hospodářství při sjednávání smluv a závazků veřejné služby pro rok 2003. 7 opatření

Při projednání zpráv o výsledcích interních auditů byla v naprosté většině s vedoucími odbory zajištěna názorová shoda v navrhovaných opatřeních, která podle jejich názoru řešila nápravu zjištěného stavu nebo zlepšení úrovně řízení a správy krajského úřadu a to s cílem zvládání rizik.

V případě projednání výsledků auditu, týkajícího se prověření správnosti nastavení platů ředitelům příspěvkových organizací a systému vedení této mzdové agendy nesouhlasil vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy se závěry auditu. Vlastní projednání této části zprávy proběhlo u vedoucího odboru kancelář ředitele krajského úřadu.

Stejným způsobem bylo postupováno v případě projednání výsledků auditu, týkajícího se prověření postupu odboru dopravy a silničního hospodářství při sjednávání smluv o závazku veřejné služby pro rok 2003.

Oddělení interního auditu svá zkoumání provádělo nezávisle a objektivně. Z provedených interních auditů vyplynulo, že rizika spojená s nedodržením rozpočtu krajského úřadu v oblasti hospodaření s finančními prostředky na odboru vnitřních záležitostí při zajišťování kancelářských potřeb a rizika nedodržování vnitřních předpisů na všech auditovaných úsecích byla správně identifikována, což potvrdil i výběr akcí zařazených v plánu interního auditu pro rok 2003. Ve všech případech provedených auditů míra chybovosti vybraných vzorků operací nedosahuje stanovené hranice ve vztahu rizika snížení finanční výkonnosti krajského úřadu. Rovněž ve všech provedených auditech nevznikla krajskému úřadu sankční povinnost. Doporučení, vyplývající z vnitřního auditu pro jednotlivé odbory krajského úřadu, je vždy zároveň předáváno vedoucímu odboru kanceláře ředitele krajského úřadu a jemu jsou i podávána následná zjištění z plnění těchto opatření na jednotlivých odborech.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle mezinárodních smluv ve smyslu § 24 zákona o finanční kontrole,

V roce 2003 neproběhly žádné úkony v souvislosti s finanční kontrolou dle mezinárodních smluv.

5. Přehled zjištěných závažných nedostatků, které nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy a analýzu jejich hlavních příčin,

Přehled nejčastějších chyb zjištěných při provádění veřejnosprávních kontrol na místě u příspěvkových organizací Karlovarského kraje uskutečněných v roce 2003:

- ❖ Příspěvkové organizace ve vybraných případech neúčtovaly zásadně do období, s nímž výnosy časově a věcně souvisely a příspěvkové organizace neměly postup při časovém rozlišení upraven vnitřním předpisem.
- ❖ Příspěvkové organizace při nakládání s přebytečným a neupotřebitelným movitým majetkem nepostupovaly v souladu s právními předpisy kraje.
- ❖ Příspěvkové organizace neoprávněně použily prostředky FKSP a převedly je na společný (sdržený) účet FKSP u jiné organizace.
- ❖ Příspěvkové organizace neoprávněně čerpaly prostředky určené pro doplňkovou činnost na úkor hlavní činnosti.
- ❖ Tržby příspěvkové organizace byly převedeny na účet patřící nadacnímu fondu příspěvkové organizace.
- ❖ Příspěvkové organizace nevyčlenily z celkového mzdového objemu mzdové prostředky za vykonávání doplňkové činnosti.
- ❖ Příspěvkové organizace poskytovaly činnosti, které nebyly v souladu s hlavním účelem a předmětem stanoveným zřizovací listinou a současně nebyly povoleny ani jako doplňková činnost.
- ❖ Příspěvkové organizace nevyužívaly při závěrkových operacích přechodné účty aktiv a pasiv u položek, které nelze vyúčtovat jako obvyklý závazek.
- ❖ Příspěvkové organizace o uhraněných pohledávkách z titulu poskytnutých záloh dodavatelům, účtovaly jako o vzniklých nákladech spojených s činností příspěvkové organizace.
- ❖ Příspěvková organizace pořídila movitý majetek na základě smlouvy o splátkovém prodeji a nevyžádala si předchozí souhlas zřizovatele k uzavření smlouvy o splátkovém prodeji.
- ❖ Příspěvková organizace uhradila částku vyšší než byla stanovena smlouvou o dílo bez jakéhokoliv doložení odsouhlasených víceprací.
- ❖ Příspěvková organizace nedodržela stanovenou časovou použitelnost uloženou jí poskytovatelem a neprovedla finanční vyúčtování k stanovenému datu. Příspěvková organizace tak neoprávněně zadržovala peněžní prostředky.

6. Přehled zjištění předaných k dalšímu řízení podle zvláštních právních předpisů,

Kontrolní zjištění z veřejnosprávních kontrol byla předána v deseti případech místně příslušným finančním úřadům (dále jen „FU“).

Č.kontroly	Kontrolovaná osoba	Protokol č.j.	Zasláno komu:
20/2002	Pedagogicko-psychologická poradna, Cheb, Palackého 8	1667/KN/KO/BA/02	FÚ
21/2002	Střední odborná škola, Cheb, Baltazar Neumanna 11	1665/KN/KO/BA/02	FÚ
1/2003	Základní umělecká škola, Nová Role, Nádražní 89	1724/KN/KO/BA/02	FU
5/2003	Město Horní Slavkov	98/KN/KO/BA/03	FÚ
7/2003	Střední lesnická škola, Žižkov č. 645, Žlutice	192/KN/KO/BA/03	FÚ

8/2003	Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště a Učiliště Královské Poříčí, Lázeňská 179	75/KN/KO/BA/03	FÚ
9/2003	Školní statek, 350 02 Cheb – Dolní Dvory	77/KN/KO/BA/03	FU
11/2003	Střední odborné učiliště stravování a služeb, Karlovy Vary, Ondřejská 56	42/KN/KO/BA/03	FU
17/2003	Dětský domov, Horní Slavkov, Dlouhá 22	669/KN/KO/BA/03	FÚ
59/2003	Pedagogicko-psychologická poradna, Karlovy Vary, Západní 15	1167/KN/KO/BA/03	FU

- 7. Přehled a charakteristika opatření přijatých vedoucím orgánu veřejné správy ke**
- i. zkvalitnění řízení provozní a finanční činnosti,
  - ii. zabezpečení účinnosti vnitřního kontrolního systému,
  - iii. průběžnému sledování řešených problémů a zvládání důsledků negativních jevů.

Tento bod je podrobně popsán již v budu 1 této zprávy.

- 8. Stručné uvedení výsledků předběžných a průběžných veřejnosprávních kontrol podle § 7 až 11 zákona o finanční kontrole ve smyslu § 11 a 22 vyhlášky (příloha č. 4 k vyhlášce),**

V roce 2003 byly jednotlivými odpovědnými zaměstnanci odborů vykonávány předběžné, průběžné i následné veřejnosprávní kontroly.

- 9. Stručné uvedení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 až 11 zákona o finanční kontrole ve smyslu § 12 a § 23 až 27 vyhlášky (příloha č. 5 k vyhlášce).**

Přehled zjištěných nedostatků je uveden v předchozích bodech této zprávy. Zjištěné nedostatky ukazují na přetravající skutečnost, že příspěvkové organizace často nerespektují ustanovení zřizovací listiny, metodických pokynů a někdy ani ustanovení závazných právních předpisů.

- 10. Pro komentář se využijí informace z tabulkových přehledů o výsledcích finanční kontroly uvedené v přílohách č. 2 až 5 k vyhlášce.**

Stručné zhodnocení příloh:

V roce 2003 bylo provedeno na KÚ 10 auditů. Ve 4 příspěvkových organizacích bylo zřízeno místo interního auditora. V 8 obcích bylo zřízeno oddělení interního auditu.

Konečný objem pohledávek za dlužníky, které dosud nebyly uskutečněny jsou dány uzávěrkou k 31.12.2003.

Rozpočtová opatření byla uskutečňována dle potřeb v průběhu celého roku. Největší objem veřejných prostředků bylo v působnosti odboru dopravy a silničního hospodářství.

Plánované akce veřejnosprávní kontroly vycházely z plánu schváleného ředitelem krajského úřadu na rok 2003. Operativně zařazené akce veřejnosprávní kontroly na místě vyplynuly z problémů, které se objevily u příspěvkových organizacích kraje .

Zpracovali:

Ing. Zdeněk Brázda – vedoucí odboru kontroly .....

Ing. Pavla Hájková – vedoucí oddělení stížností a metodiky .....

Vladimír Novotný – oddělení interního auditu.....

Ing. Blanka Patočková – vedoucí oddělení veřejnosprávní kontroly.....

Schválil: Ing. Roman Rokůsek- ředitel Krajského úřadu Karlovarského kraje

.....
V Karlových Varech dne 5.3.2004

Rok 2003
Příloha C. 3

c. 4 | c. 5 |

Výsledky interního auditu podle § 28 až § 31 zákona o finanční kontrole

		Údaje za všechny účetní jednotky v působnosti správce samoty nebo uzemního účetní jednotku
+	Uzávazek	Uzávazek za všechny účetní jednotky v působnosti správce samoty nebo uzemního účetní jednotku
1. počet systemových pracovních míst (všechny služební pomyří) celkem	284	6 273
2. počet účtovní interního auditora vedoucím orgánem veřejné správy	1	5
3. počet systemizovaných pracovních míst výkonných auditorů účtovní interního auditu	1	5
4. skutečný stav výkonných auditorů účtovní interního auditu k 31.12. minulého roku	1	5
5. počet absolventů mezinárodní certifikace interních auditorů programu Institute of Internal Auditors	0	0
6. počet absolventů základního kurzu jednotrého systému odborné přípravy pracovníků veřejné správy v oboru "finanční kontrola" a "interní audit"	1	1
7. počet absolventů šestasedmdesátého kurzu jednotrého systému odborné přípravy pracovníků veřejné správy v oboru "finanční kontrola" a "interní audit"	0	0
8. počet účastníků ostatních forem profesionálního vzdělávání (edukační konference a školení, přednášky, semináře a jiné programy)	2	4
9. počet plácovaných interních auditů u účetní jednotky podle § 30 odst. 3 zákona o finanční kontrole	9	24
10. počet vykonaných interních auditů u účetní jednotky podle § 30 odst. 3 zákona o finanční kontrole	6	15
11. počet operativně zajištěných interních auditů rámco roční plán podle § 30 odst. 6 zákona o finanční kontrole	4	13
12. počet zavázaných zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole	0	0
13. objem zavázaných zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole (v Kč)	0	0
14. počet případů písemných upozornění vedoucího účtovní interního auditu podle § 31 odst. 2 zákona o finanční kontrole	0	0
15. počet nepřijatých odpovídajících opatření vedoucím orgánem veřejné správy na základě doporučení vedoucího účtovního interního auditu podle § 31 odst. 4 zákona o finanční kontrole	0	0
16. počet příspěvkových organizací v působnosti účetní jednotky, kde nebyl zřízen interní audit ve smyslu § 29 odst. 4 zákona o finanční kontrole	105	105
17. počet obcí, kde nebyl zřízen interní audit ve smyslu § 29 odst. 5 zákona o finanční kontrole (platí pro obce s méně než 15 000 obyvateli)	126	126

Příloha Č. 5
 č. 3 č. 4 č. 5 |

Výsledky veřejnosprávních kontrol vykonaných podle §7 až §11 zákona o finanční kontrole ve smyslu §12 výhledy

		Údaje o výsledcích veřejnosprávní kontroly správce kapitoly účetních jednotek ve své působnosti nahozemního samosprávného celku u příjemců veřejnosprávní podpory:	
		celkem za vlastní za vlastní celkem	
	Uzávěrka		
[+]	1. počet dříve navrhnutých akcí veřejnosprávní kontroly na místě	41	96
[+]	2. počet neuskutečněných plánovaných akcí veřejnosprávní kontroly na místě	6	8
[+]	3. počet operativně zaznamenaných veřejnosprávní kontroly na místě celkem	4	12
[+]	4. počet uskutečněných akcí veřejnosprávní kontroly na místě celkem	42	103
[+]	5. objem kontrolovaných veřejných prostředků celkem (v Kč)	591 294	599 987 582
[+]	6. objem zjištěných nedostatků (v Kč)	7 387 552	7 387 552
[+]	7. vypočítané odvody na základě zjištěných nedostatků (v Kč)	714 453	714 453
[+]	8. vypočítané peníze ze vypočítané odvody (v Kč)		
[+]	9. počet případů předchozích k dosáhu řízení příslušným orgánům podle zvláštních předpisů	9	10
[+]	10. počet případů, kdy bylo kontrolním orgánem uloženo opatření k nápravě	0	0
[+]	11. počet závažných zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole	0	0
[+]	12. objem závažných zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole (v Kč)	0	0
[+]	13. počet pokut učtených za materii veřejnosprávní kontroly vykonávané na místě ve smyslu § 17 zákona o finanční kontrole	0	0
[+]	14. výše pokut učtených za materii veřejnosprávní kontroly vykonávané na místě ve smyslu § 17 zákona o finanční kontrole celkem (v Kč)	0	0
[+]	15. počet pokut učtených za neshody nebo nepříslušné příjatých opatření k nápravě ve smyslu § 20 zákona o finanční kontrole	0	0
[+]	16. výše pokut učtených za nepřijaté nebo nepříslušné příjatých opatření k nápravě ve smyslu § 20 zákona o finanční kontrole celkem (v Kč)	0	0